

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorteori nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 158.

Mercuri, 15 (27) Iulie.

1886.

BrașovŪ, 14 Iulie 1886.

De un timp încôce se vorbește éráși multă de Franția, de planurile ei de revanșă și de o eventuală alianță a ei cu Rusia.

Amărăciunea ce domnesce în sînulă națiunei franceze contra Germaniei nu și a pierdut de 16 ani încôce nimic din caracterul ei amenințător. Adevărul este că Francesii cu mică cu mare pară a fi conduși numai de o singură idee — de a și răsbuna asupra Germaniei, restabilind vechiul prestigiu al țerei lor în Europa.

Indată ce la acésta constantă indispozițiune a Franției se mai adaugă vr'o nemulțămire a diplomației rusești, se nască cele mai cutezate combinațiuni despre o viitoare alianță franco-rusească.

În timpul din urmă s'a observat un mare neastempăr în politica esternă a Rusiei și a bătut la ochi cooperarea acestei puteri cu Franția în peninsula balcanică.

Nu puțin a contribuit la lățirea faimei despre o alianță între aceste două mari puteri, prezența atășatului militar rusești la festivitatea desvélirei statuei generalului Chanzy în Nouart și asigurările de amiciție ce s'au schimbată acolo.

Foile franceze au publicat articuli simpatici pentru Rusia din acéști incidentă, așa că organul oficios din Petersburg s'a vedit îndemnată a declara, că politica oficială a Rusiei nu stă în legătură cu demonstrațiunile dela Nouart.

Atitudinea neastempărată a diplomației rusești a pus în mișcare și pe principele Bismark și étă-lă vedemă acum conferind din nou cu ministrii marilor împărății. Indată ce i se arată fantoma alianței ruso-franceze, Bismarck s'ente necesitatea de a documenta vechia sa amiciție pentru Rusia, ér' d-lă Giers se scie folosi foarte bine de rivalitatea între Franția și Germania.

Forțe nemerit caracteriséză situațiunea organului englesă „Standard” scriind următoarele: „Nimeni n'ar puté înțelege politica Europei decă ar perde din vedere împrejurarea principală, că fundamentala relațiune între Rusia pe de o parte, și Germania și Austria pe de alta, nu este decăt un antagonism și o nemulțămire năbușită.”

„Afară de acésta mai există și alți factori importanți în relațiunile puterilor continentale între dênsele. Abia mai este necesar a spune că prin acésta noi voimă a face alusiune la Franția. E adevărat că Franția în cursă de mai mulți ani a lăsat a se vedé în aparență că ea se găsește afară din ori ce combinațiune posibilă, care s'ar referi la provocarea unor evenimente răsboinice.”

„Dér fie-care scie că acésta e numai în aparență, căci Franția în ori-ce momentă e gata a merge cu una séu cu mai multe puteri mână în mână, car i-ar oferí eftina perspectivă de a și răsbuna asupra învingătorului dela 1870. Prin urmare, noi vedemă pe adevărata Franția căutând a și răsbuna pentru înfrângerile suferite. Astelă singura putere, care îi oferă o speranță de a veni în ajutor spre realizarea scopului urmărit, e Rusia. Dér se vedemă decă în acéști momentă este ea ađi mai aprópe de realizare decăt cum era odinórá?”

„Numai încape îndoială că neastempărul Rusiei și schimbarea făcută în cabinetul Angliei vor da un bogat material principelui Bismarck și comitelui Kalnoky spre a face tot felul de combinațiuni și planuri.”

„Rechemarea baronului de Courcel dela Berlină este un însemnat evenimentă care nu pôte rămâne nelămurit. Se pôte că la permutarea în altă capitală se nu fi contribuită nise mo-

tive superioare de stată, dér nu e mai puțin adevărată că trebuie să se țină sémă că elă a fost trimisă de d. Jules Ferry spre a restabili relațiuni mai amicabile cu Germania și că elă deși în acésta misiune a isbită e în ajutor a părăsi Berlinul...”

Școlele de comerțiu.

Cu ocașiunea distribuțiunii premiilor la elevii școlei comerciale din Bucuresci d-nulă A. Stolojană, ministrulă agriculturii, industriei, comerțiului și domneloră, a pronunțat un discursă a cărui însemnătate îi dá caracterul unui discursă-programă. Între altele ăse ministrulă:

„Misiunea d-vóstră, d-loră profesori, este ună apostolată, și apostolii n'au trebuință de îndemnulă niménei. Inspirați de o idee mare, fecundă, găsești în credința loră destule mijloce morale pentru ca să aște entuziasmulă unora, să transforme indiferența altora în iubire, să deștepte zelulă în toți și să creeze astfelă o atmosferă morală bine-făcătoare pentru a ajunge scopulă ce dênșii urmăresc.”

Marele poetă englesă Milton, în „Paradisulă perdută”, vorbește de un leu pe care Dumneșu nu apucase să-lă isprăvescă și din acésta causă jumătate era de lut. Prin acésta descrie pe omă: trebuința și ideea. D-vóstră adresați-vé la idee, la inimă, și avândă consciință de misiunea umanitară și națională a acestei școli, nu vé osteniți de a și câștiga prietină prin graiu, prin scrisă și mai cu sémă prin fapte. Acésta este calea cea mare pe care au mersă toți căți au isbită să aducă ună bine temeinică în lume. Să iubimă așa dér noi înșine școlă și astfelă vomă fi siguri că o vomă face să fiă iubită și de alții.

Am ășu, d-loră, că acésta școlă are o misiune și umanitară și națională. În adevăr, care este scopulă misiunii d-vóstre? Să creați o clasă de comercianți români luminați. Comercianții au contribuită mai multă, potă ăce, de cătă celelalte clase ale societăței la emanciparea lumii. Se ăce că Roma are gloria de a fi dată nascere dreptului civilă și canonică, înegustorii au gloria de a fi creată dreptulă comercială modernă, după care pozitivă are să se transforme în multe și dreptulă civilă.

Este cunoscută, d-loră, că, cu multe sute de ani înainte de revoluțiunea franceșă, Liga hanseatică, o confederațiune a orașelor de comerțiu, a încercat să atragă întréga Europă în organizațiunea politică a cărei base erau aceleași idei ca ale revoluțiunii celei mari franceze. Civilizațiunea de astăđi este opera claselor de mijlocă. Chiar la noi, bărbații din generațiunea trecută, car și-au luată însărcinarea să constituiescă Statulă română, au isbită să conducă acésta nobilă idee la ună bună sfârșit, mai cu sémă cu concursulă orașelor, adevă prin negustori și profesori.

În același timpă, d-loră profesori, faceți și o operă de consolidare națională, căci este o slăbiciune pentru ună stată ca comerțiulă lui să fiă numai în mânilă străinilor; prin urmare, aveți misiunea de a naționaliza comerțiulă țerii. Ca să ajungemă la scopulă dorit, una din condițiunile succesului este să ai credința într'ensulă. Lucrămă cu mai multă inimă când avemă siguranța că sémă în pământă roditoră, cu alte cuvinte trebuie să vedemă decă nêmulă românescă are geniulă comerțiului. Ni se contestă geniulă comerțiului.

Ni s'au contestată însă și virtuțile militare. După proba strălucită ce amă dată pe câmpiele Bulgariei despre strămoșescile noastre însușiri militare, arhiducele Albrecht, marele generală ală Austriei, învingătorulă dela Custozza, vorhindă cu celă mai mare căpitană română, îi ăcea: „Eram sigură că Românii din regată au să se bată bine, de vreme ce suntă de același sânge cu ai noștri, și eu în fruntea aloră noștri așa avea curagiulă să mergă până la capulă pământului”. Acelora car ne contestă geniulă comercială le voiu răspunde: uitați-vé la Românii macedoneni, ei suntă de același sânge cu noi. Precum Grecii suntă marinarii orientului, Românii din

Macedonia suntă comercianții peninsulei balcanice. Ei și-au arătată aptitudinile loră comerciale nu numai în părțile noastre, dér și în țerile vechi, cu comerțiu organizat și cu tradițiune comerciale. În multe părți ale lumii suntă astăđi case mari de comerțiu prospere, conduse de Românii. Chiar în La Plata suntă câte-va case de comerțiu fondate de fii de ai Bucurescilor. Românii nu au ajunsă însă să aibă o clasă de comercianți așa de puternică ca în alte țeri pentru următoarele împregiurări: întâiu, o prejudecată crede că acésta profesiune e înjositoare, după cum o atestă Cantemiră — o prejudecată comună mai tuturoră popóreloră militare; ală doilea, nestabilitatea politică care aducea nesiguranță în afaceri. Peyssonet, consululă generală de pe lângă hanulă din Crimeea, pe la 1750, spune cum se făcea comerțiulă la noi. Negustorii trebuiau să înainteze banii pe la stăfostii și, ca să pótă avea marfă la timpulă stipulată, le era de trebuință protecțiunea domniei. Ca să o obțină erau nevoiți să facă credite partisaniloră săi. De altă parte domni avândă multă de plătită la Stambulă, aveau recursă la negustorii cătră car își luau angajamentulă să le plătescă în marfă. Aceste relațiuni cu domni făceau pe comercianți suspecți cătră opozițiune. Cu căderea domnului, celă ce urma pe scaună nu se credea datoră să susțină angajamentulă celui mazilită; ér partisanii domniei cădate nu își plăteau datoriile, astfelă negustorii erau ruinați. Ei déră mai multă ca ori-cine aveau dreptulă să ăce: schimbarea domniloră bucuria nebuliloră. O altă causă era monopolulă ce își însușiseră Turcii asupra celorlă mai principale obiecte din comerțiulă noștră, ceea ce făcea ca, numai dupăce se îndestula Constantinopolulă, puteamă să exportămă prisosulă produțiunii noastre și atunci cu permisiunea specială a Porței. Numai supușii Puteriloră mari puteau să obțină asemenea favoruri; de aceea și mulți negustori români căutau să se facă protegiați vreunei puteri însemnate. Când s'a desrobitoră Dunărea și s'a declarată libertatea comerțiului, afacerile au luată ună mare avântă: de aci trebuința și mai mare de intermediari. Românii nu aveau capitaluri, căci se scie că numai prin comerț și industrie se adună repede capitalulă; fără relațiuni comerciale cu străinătatea, prin urmare, în neputința de a avé credită; și fiindă fără deprinderile comerțiului mare, ei nu erau pregătiți ca să ia în mână loră comerțiulă țerei.

Englesii, d-loră, grațiă geniului loră și pozițiunii loră geografice, au isbită să concentreze în mânilă loră comerțiulă lumii întregi. Ei cumpără mai din tóte părțile totă felulă de produse și în urmă le vândă consumatoriloră. Din aceste afaceri tragă ună folosă însemnată care se cifreză la venituri cu miliarde. Pe o scară mică s'a făcută asemenea negoți și la noi. Wilkinson, consululă generală ală Marei-Britanii în Bucuresci, pe la 1804 spune că piețele Bucurescilor, Iașului și Galațului aprovisionau cu multe mărfuri Galiția, Transilvania, Banatulă, Serbia. Drumurile pe unde venéu mărfurile erau marea și calea de uscată Enos-Adrianopolă. Cu facerea drumurilor de feră și perfecțiunea porturilor în celelalte țeri, comerțiulă, găsindă facilități mari pe acolo, a părăsită vechiulă séu drumă și astfelă amă pierdută acea situațiune. Cu drumurile noastre de feră spre Constanța și lucrările ce suntă proiectate pentru acéști portă se va îndrepta în parte situațiunea; dér ceea-ce va aduce éráși o mare revoluțiune în relațiunile comerciale ale țeriloră din părțile noastre este linia ferată Constantinopolulă séu Enos-Adrianopolă-Bucuresci. Acésta e calea mare a comerțiului Orientului. Ea vine în dreptulă golfului Ismită, capulă liniei Euftrată, care asemenea are să se facă, căci acésta e calea cea mai scurtă a Indieloră; prin ele se voră trimite Europei bogățiile Anatoției. Se voră face de sigură, pentru că suntă cerute de marele interese comerciale ale lumii și de considerațiuni politice. Statele cele mici au interesă ca căile cele mari comerciale să trecă printr'ensele, căci acesta e mijloculă prin care cei mici potă face pe cei mari să susțină independența loră. Numai când căile comerțiului suntă în mână unui Stată mică, Statele cele mari au siguranța de a puté beneficia tóte de ele. Avemă dér cu toții datoră să ne pregătimă pentru acéști momentă, pentru ca să nu fimă surprinși cum amă fostă cu liber-

Cursul la bursa de Vienu din 26 Iulie st. n. 1886.

Table of financial data from the Vienna stock exchange, including gold and paper rents, interest rates, and various bank shares.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 12 Iulie st. v. 1886.

Table of financial data from the Bucharest stock exchange, listing various bonds, interest rates, and bank shares.

Cursulu pieței Braşov

din 27 Iulie st. n. 1886.

Table of market rates in Braşov, including exchange rates for Romanian and foreign currencies and bank discounts.

Esposiția de industriă a Braşovului. Anunţiu de esarendare.

Esposițiunea se va deschide în Podul-Bătuşilor la 8 Augustu a. c. st. n. Listele de însinuare s'au înapoiat...

Timpul s'apropiă cu grabă, de aceea esposanții sunt provocați a preda obiectele de spus...

Esposanții sunt invitați să se țină strictu de terminulu de mai susu, pentru ca Comisiunea esposițiunei...

Obiectele predate în urma terminulu de mai susu, se voru primu numai în cătu spațiulu și timpul va permite plasarea lor.

Braşov, 23 Iulie 1886.

Bunul dela Cucu a seminarulu teologicu gr. cat. din Blaşu, aprupe de Sas-Sebeşu și de Mercurea, constatoru din 288 jugere...

Licitațiunea se va ținu în 1 Augustu a. c. st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria advocaturei archidiececane.

Până la începerea licitațiunei se primescu și oterte sigilate și pro- vechute cu vadiulu de 10%.

Condițiunile de licitațiune se potu vedea în cancelaria subscrisulu. Blaşu, în 21 Iulie 1886.

Ludovicu Csato.

adv. archidiececanu.

Comisiunea de însinuare a Esposițiunei de industriă a Braşovului.

Mersulu trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuş-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table showing train schedules and fares for routes between Predeal, Budapest, Teiuş, and Arad, including train types and times.

Nota: Orelle de nôpte suntu cele dintre liniile grôse.